

Heidag Opleidingsdirecteuren BETA

11 maart 2025

Introductie

Aanleiding

- Eerdere AHO heidagen, startbijeenkomst BETA OD,

Doel

- Van elkaar leren en inspireren
- Ophalen concrete acties en denkrichtingen
- Weten wat jullie nodig hebben van ons om hierop stappen te kunnen zetten

Programma

12.00 - 12.45 Inloop met lunch

12.45 - 13.00 opening en introductie heidag - Mareanne Karssen

13.00 - 13.15 Introductie Thema I: Bezuinigingsopgave BETA - Pieter van Beukering

13.15 -14. 15 Thema I: Bezuinigingsopgave BETA

Pauze 14.15-14.30

14.30 - 15.30 Thema II: (hbo) instroom en minoren – Joan Bouma en Sarah Mulder

Pauze 15.30 – 15.45

15.45 - 16.45 Thema III: Eindprojecten – John van Harten

16.45 - 17.00 terugkoppeling en afronding – Mareanne Karssen

17.00 - 17.45 borrel

17.45 diner buffet

Thema's

Thema I:
Bezuinigingsopgave BETA

Thema II:
(hbo) instroom en minoren

Thema III:
Eindprojecten

Opzet bespreekrondes:

1. Plenaire toelichting op het thema (5-10min)
2. Uitwisseling in groepen (40 min)
3. Plenaire terugkoppeling (10-15 min)

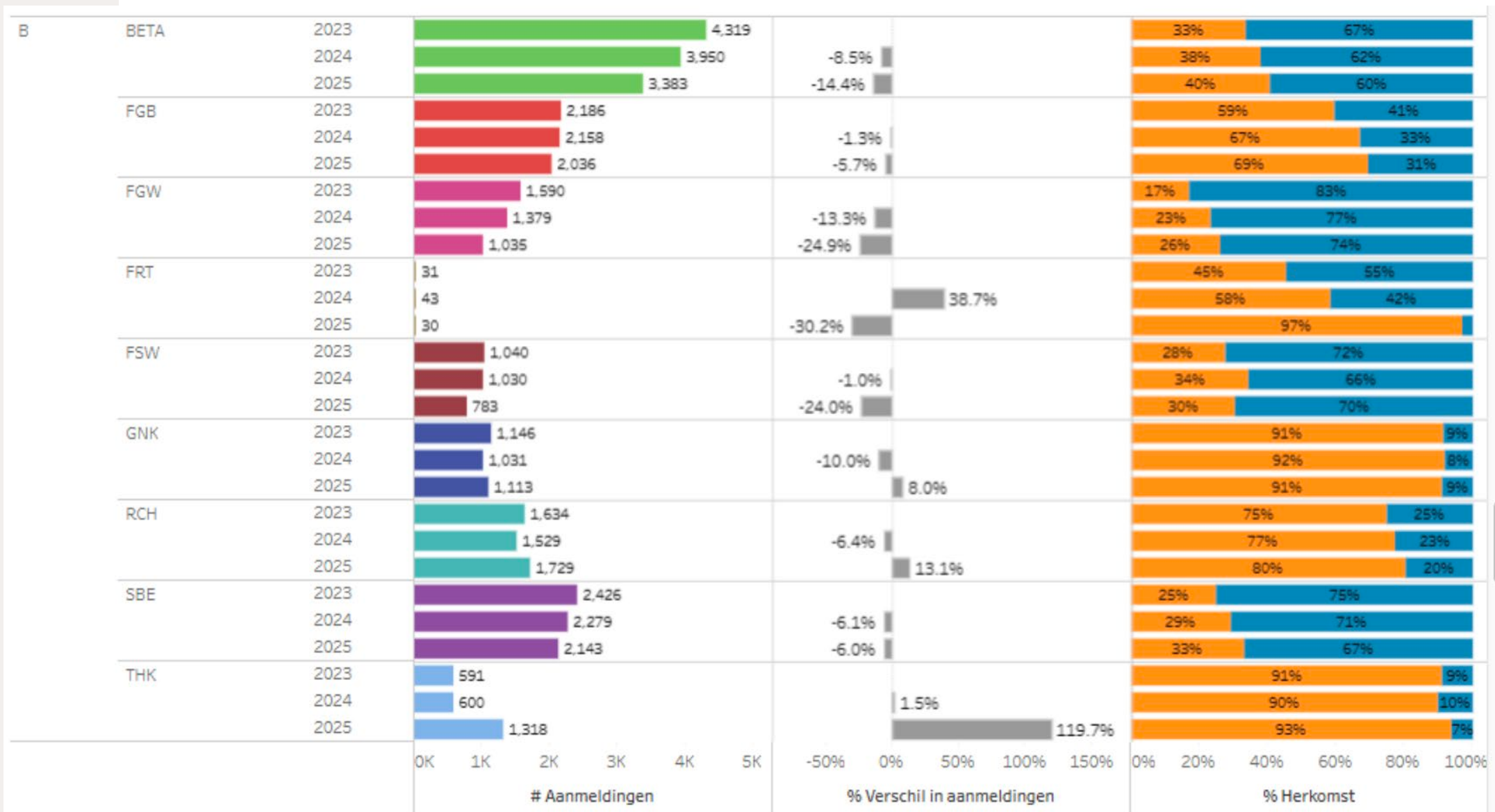
Bijsturing in het onderwijs

Pieter van Beukering

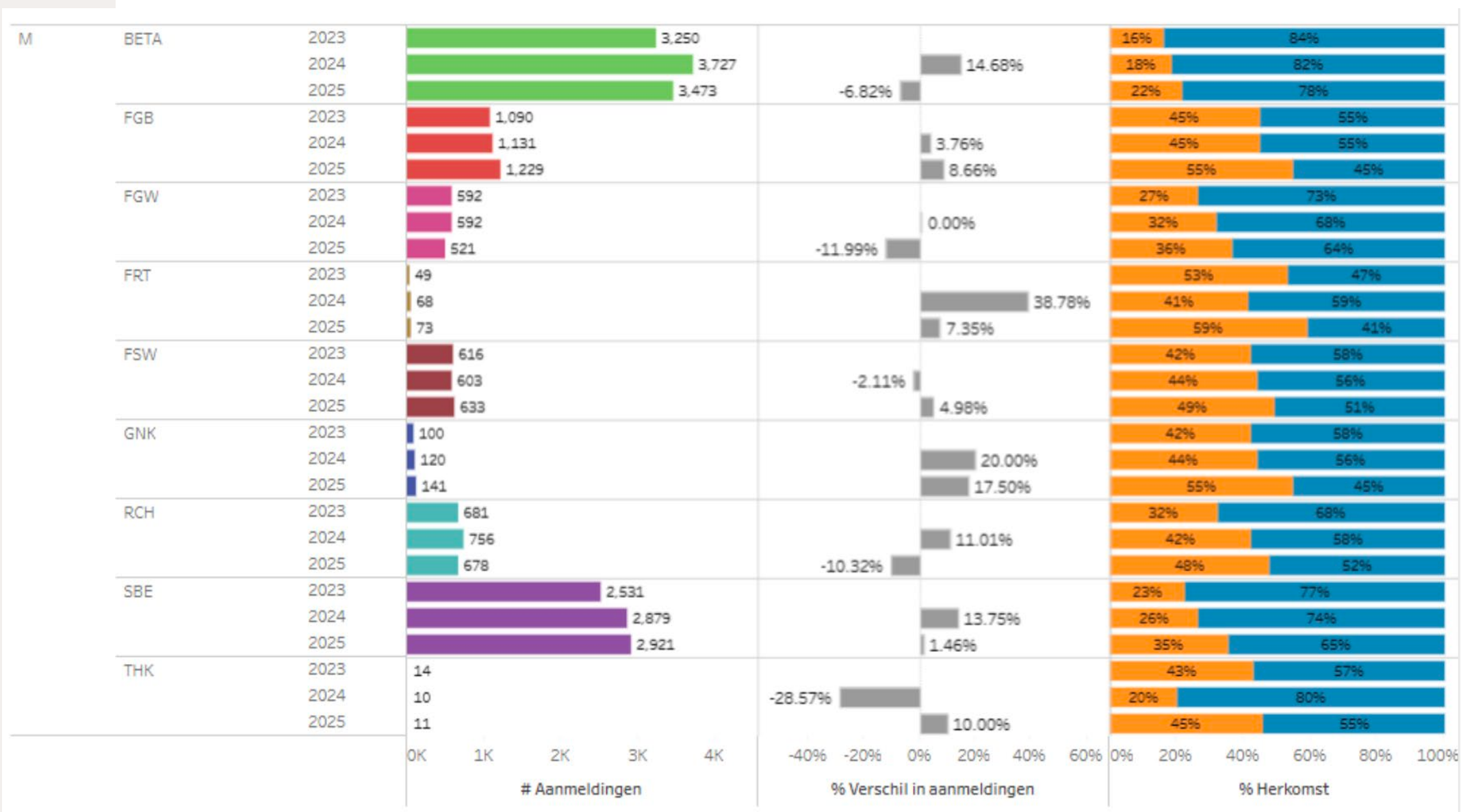
OD heidag - 11 maart 2025

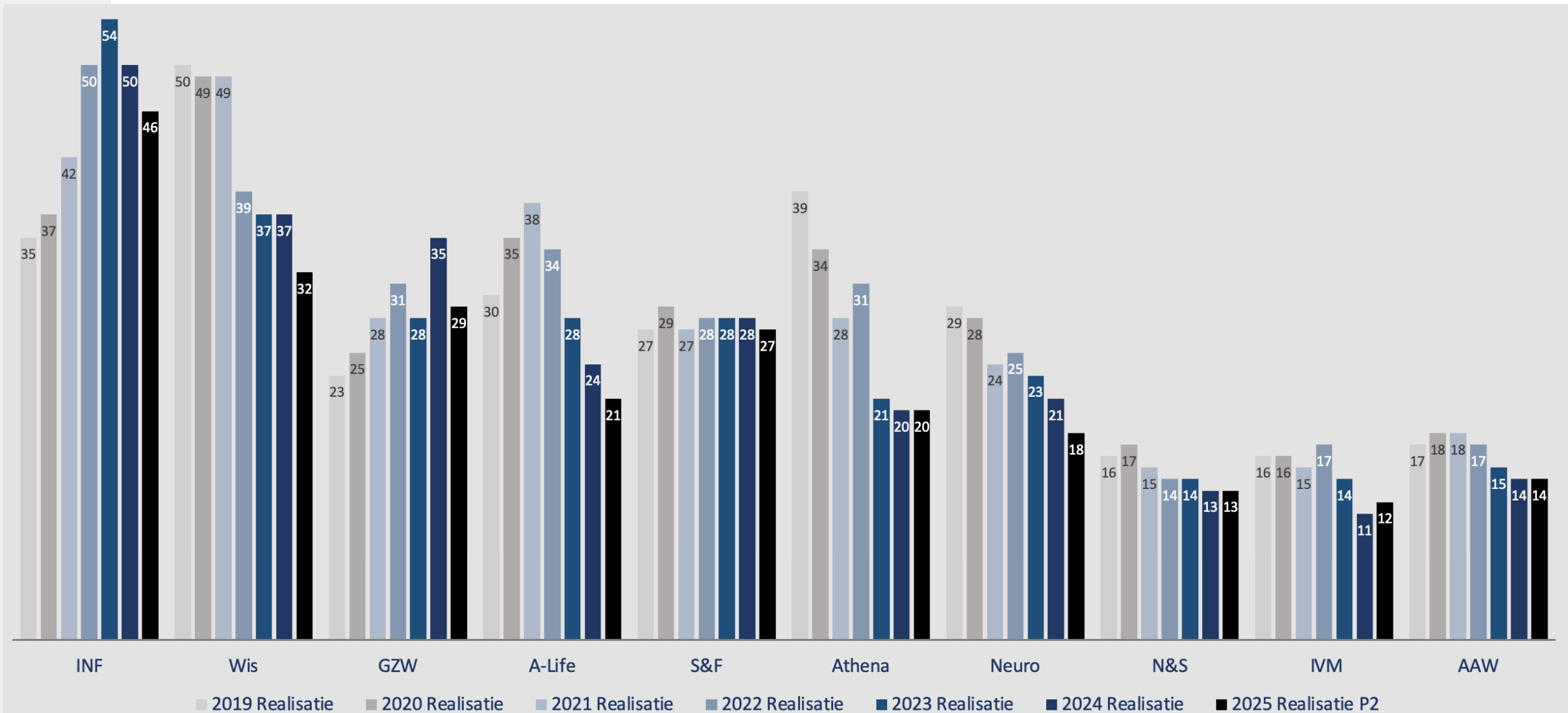
Aanmeldingen Bachelor – 24 februari 2025

Aanmeldingen Master – 24 februari 2025

Student-staf ratio's blijven dalen

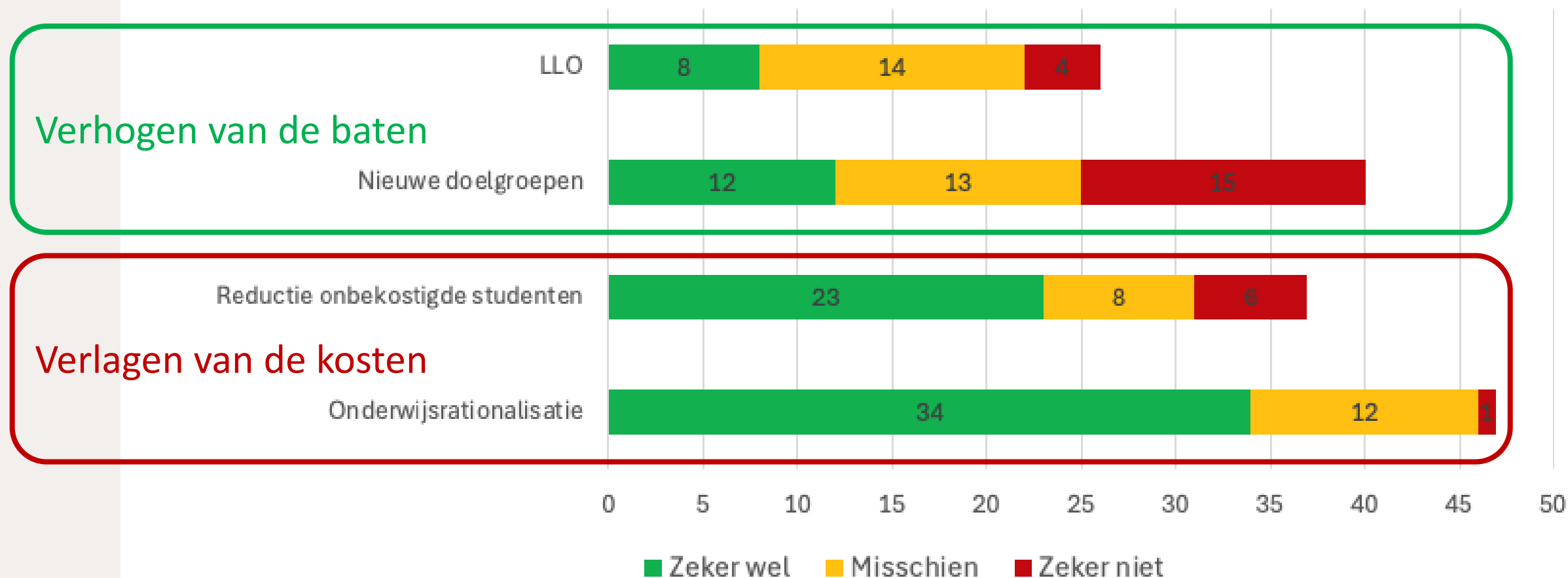

Categorie onderwijs maatregelen (volgend op rapport Bijsturing dd April 2024)

Maatregelcategorie	Laaghangend fruit	Langere doorlooptijd
Baten Leven Lang Ontwikkelen (LLO) (§2.1.4)	• tarieven verhogen* • losse cursussen vermarkten* • ontwikkelen online aanbod*	• modules met microcredentials ontwikkelen* • opleidingen met diplomering opzetten*
Aanboren nieuwe doelgroepen (§2.1.5)	• samenwerking interfacultair (cursus)aanbod opzetten* • Engelstalige universiteitsminoren/ exchange aanbod ontwikkelen*	• innovatieve (cross-disciplinaire) tracks in bestaand VU-aanbod ontwikkelen* • VU-nevenvestigingen starten van alfa-gamma studies bij de Utrecht* • nieuwe (cross-disc) opleidingen starten (evt met UT)* • samenwerking met internationale partners* • toelatingseisen (onderzoeks)masters versoepelen • nieuw premasteraanbod ontwikkelen
Terugbrengen onbekostigde studenten (§2.2.4)	• niet langer verkapte deeltijdstudenten als voltijdstudenten registeren/accepteren • studeerbaarheid verhogen • langstudeerders actief benaderen	• toelatingseisen aanscherpen • voorlichting en studiekeuzecheck aanscherpen • investeren in binding van studenten aan instelling en opleiding • proces eindwerken/stages aanpassen • blijven inzetten op versterken mentoraat/tutoraat met een verwijzende functie bij problemen
Onderwijs rationalisatie (§2.2.3)	• organisatorische efficiëntie verhogen intensieve en extensieve onderwijsvormen in balans brengen • toetsprogramma verlichten • inzet student-assistenten voor onderwijs en toetsing • kennisintensieve vakken blended inrichten (clips opnemen)	• <i>opleidingen stoppen</i> • curricula aanpassen • sturen op schaalgrootte (b.v. verminderen aantal vakken / tracks / minoren) • opleidingsoverstijgend aanbod ontwikkelen • keuzevakken delen (ook interfacultair) • leerlijnen inrichten • doorstroom naar eigen master verhogen

Ambitie t.a.v. per categorie maatregelen uit OPO (per november 2024)

bijsturingsmaatregelen

Nadruk op [zeker] verlagen van de **kosten** i.p.v. [onzeker] verhogen van de **baten**

Efficiëntie problemen in het onderwijs → oplossingsrichtingen

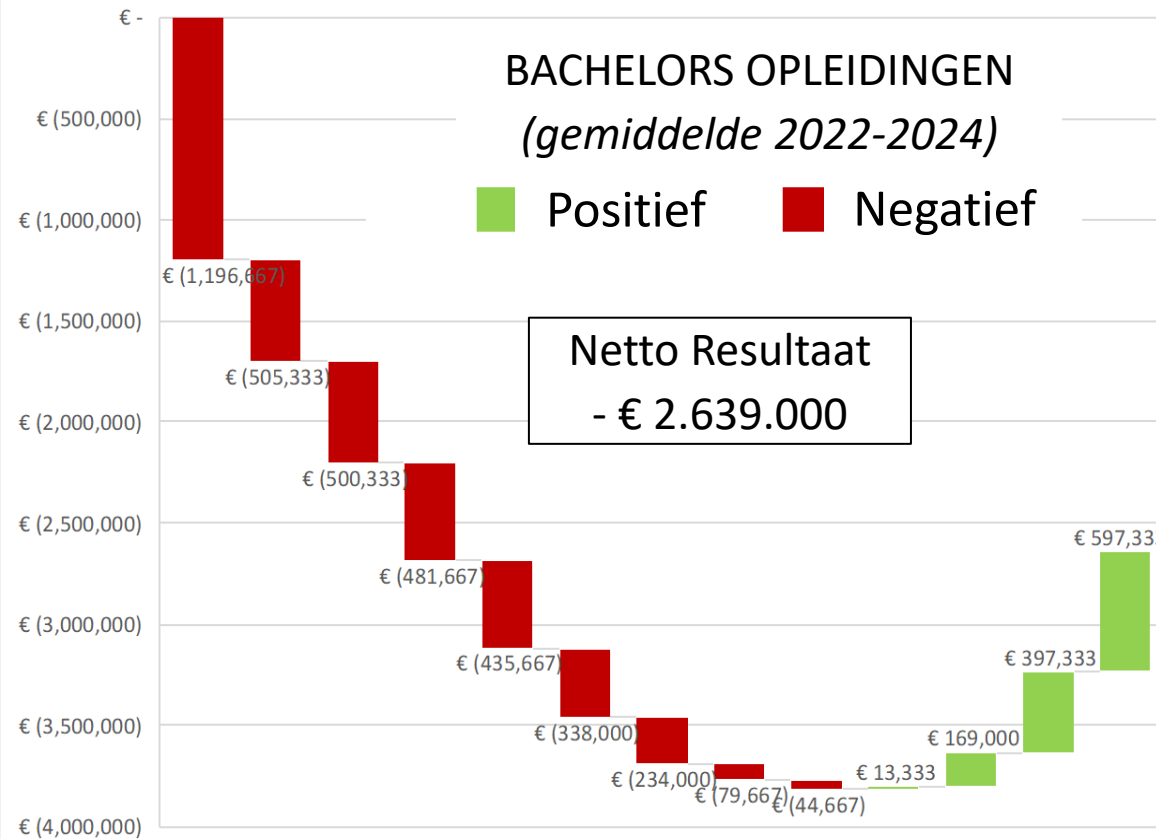
- Gebrek **financieel inzicht** → **Exploitatiemodel** kosten en baten per opleiding
- Onevenwichtig **portfolio** → **Portfolio analyse** & rationalisering
- Onzekerheid **instroom** → **Intelligente prognose** studentaantallen (demografie, internationals)
- Geen **level playing field** → **Richtlijnen & normen** studentaantallen per cursus, opleiding
- Onnodige **studievertraging** → Analyse struikelvakken & Richtlijnen voor het **scriptieproces** (OnStage)
- Hoge **overhead** → Lichtere **midterm-evaluatie** opleidingen
- Hoge **werkdruk** → Lagere **normen** contacturen / Docent Belasting Uren (DBU)
- Inefficiënt **cursusaanbod** → Interfacultaire **samenwerking** onderwijs (kennisclips, etc.)
- Disbalans bedrijf/"**liefdadigheid**" → **Onbekostigde studenten** omlaag brengen

Vaste kosten VU opleiding

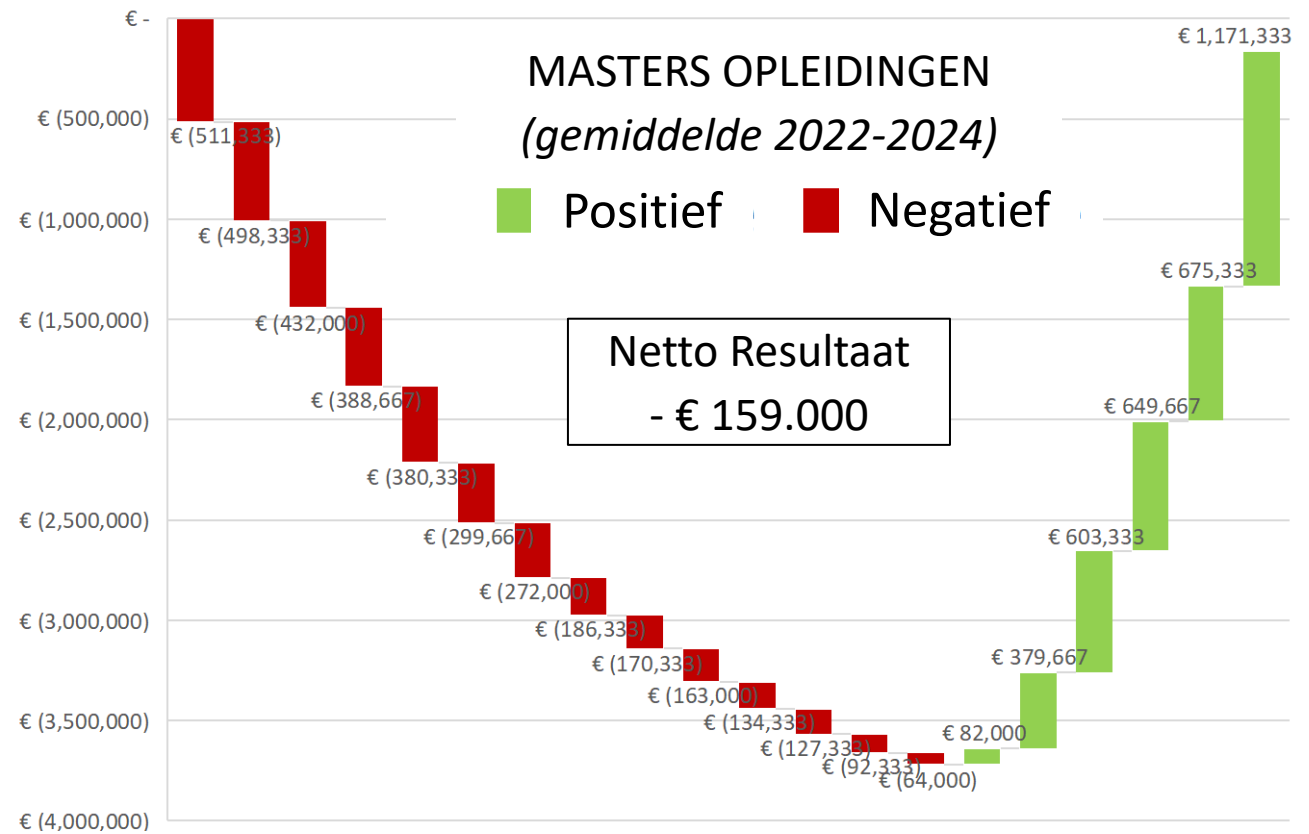
Een inschatting van de vaste kosten voor een gemiddelde VU opleiding

	Eenheid	Aantal	Tarief	Bedrag
Baten				
VUSAM A Basisvoorziening	Bedrag			60.000
Totaal baten				60.000
Kosten				
Opleidingsdirecteur	fte	0,25	176.054	44.000
Opleidingscoördinator	fte	0,40	101.324	41.000
Opleidingscommissie	fte	0,05	101.324	5.000
Examencommissie	fte	0,10	101.324	10.000
KDM / fte	fte	0,80	19.443	16.000
KDM-onderwijs (algemene opleidingskosten)	opleiding	1	60.000	60.000
Facultair/afdeling overhead	fte	0,80	5.000	4.000
Onderwijskwaliteitszorg				5.000
Voorlichting, pr-materiaal, schoolbezoeken, open dagen				5.000
Onderwijsbureau en onderwijsdirectie (faculteit)				70.000
Totaal kosten				260.000
Resultaat				-200.000

Exploitatie resultaten BETA onderwijs

Geanonimiseerde bachelor opleidingen
(N = 13)

Geanonimiseerde master opleidingen
(N = 20)

Helft van de studenten zit niet-bekostigd in de collegezaal

Studenten per vak om kosten te dekken

Het aantal benodigde studenten om de kosten van een vak te dekken, bij 70% slagingspercentage

Kosten

Gemiddelde kosten onderwijsinzet per vak €7.500

Baten

EC tarief per vak – laag €75,66

EC tarief per vak – hoog €113,48

Benodigde EC's om kosten te dekken

EC tarief laag 99

EC tarief hoog 66

Voor Bèta betekende dit dat 20% van ons cursusaanbod onder deze norm zat

Aantal benodigde studenten om kosten te dekken bij 70% slagingspercentage

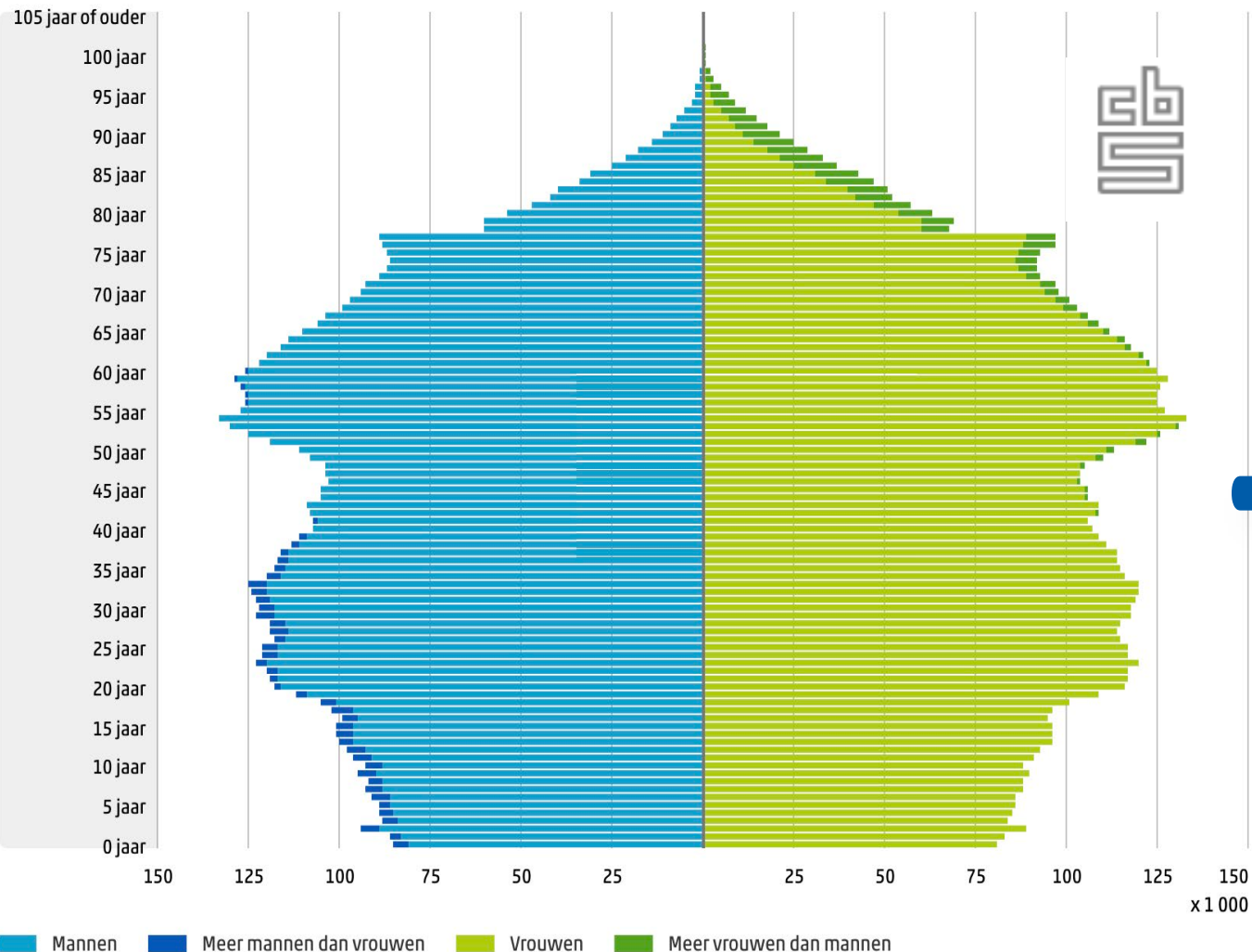
EC tarief laag **25 studenten**

EC tarief hoog **20 studenten**

Maatschappelijke trends

Leeftijdopbouw Nederland 2024 (prognose)

Totaal: 17 951 000 inwoners

Kabinet maakt Nederlandse taal de norm en beperkt studiemigratie

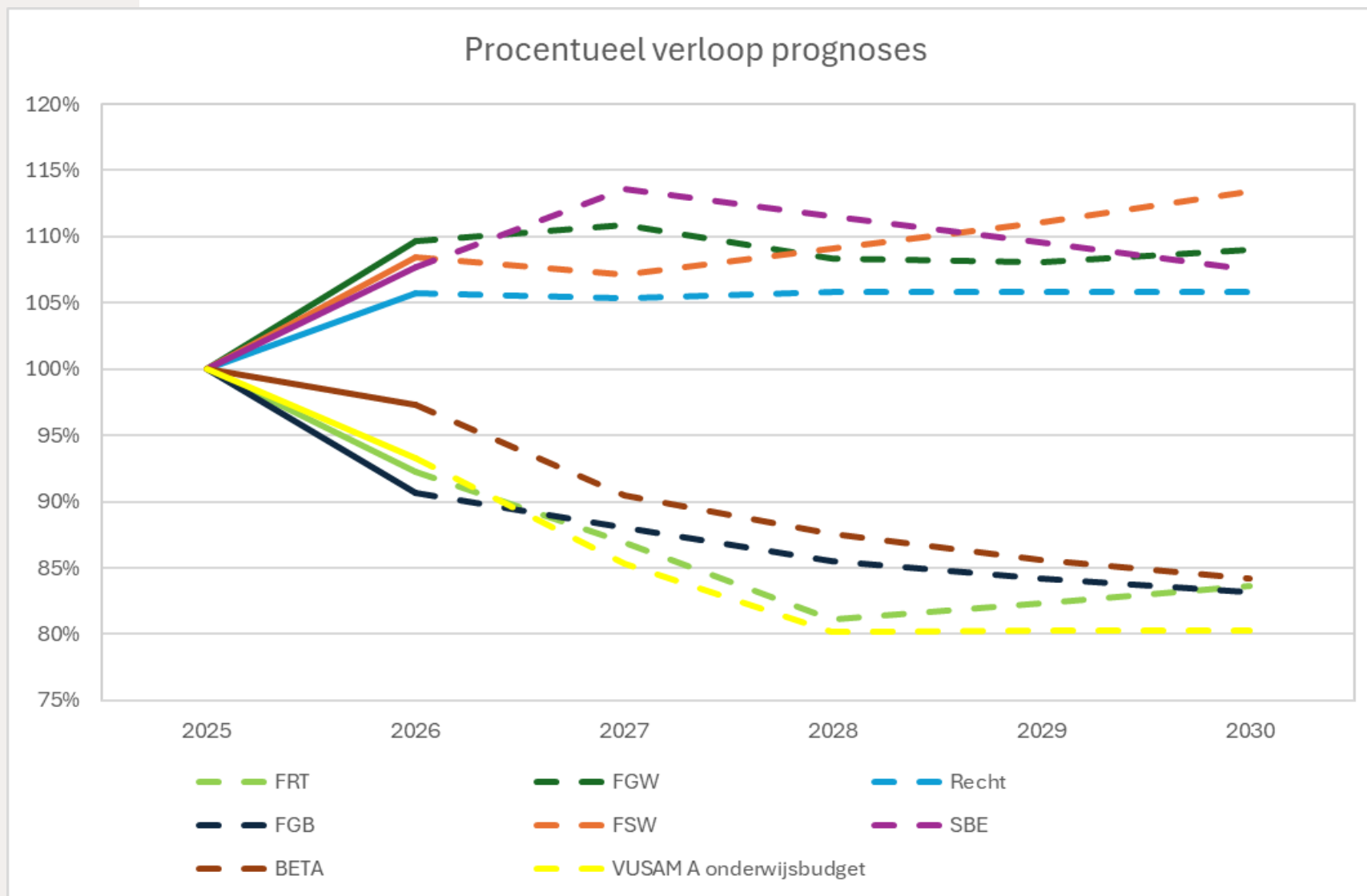
Nieuwsbericht | 15-10-2024 | 16:00

Minister Bruins (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) wil de Nederlandse taal weer de norm laten zijn op hogescholen en universiteiten. Bruins zet de Wet internationalisering in balans (WIB) hiervoor door, scherpt deze in onderliggende regelgeving verder aan en maakt ondertussen afspraken met de onderwijsinstellingen. De minister wil met deze maatregelen zorgen dat het onderwijs toegankelijk blijft, de Nederlandse taalvaardigheid verbetert en de blijfkans van internationaal talent groter wordt. Dat schrijft minister Bruins vandaag in een brief aan de Tweede Kamer.

“

Minister Bruins: “Nederland is met trots een internationaal kennisland en voor onze toekomst moeten we dat ook zeker blijven. De afgelopen jaren zien we de internationale studentenaantallen toenemen, met een groot tekort aan studentenwoningen, volle collegezalen en de Nederlandse taal die onder druk staat als gevolg. Dat vraagt om maatregelen. Ik wil de Nederlandse taal weer de norm maken. Zodat de taalvaardigheid verbetert en het internationaal talent wat hier komt studeren vervolgens ook blijft om een bijdrage te leveren aan onze economie en samenleving.”

Concept prognoses (inmiddels bijgesteld)

Gevolg van onrealistische prognose

Faculteiten sturen **onvoldoende** bij

Een **harde daling** van het studiepunttarief.

Faculteiten sturen **teveel** bij

Onderwijsrationalisatie: het financiële perspectief

- Ben alert op belangrijkste kostenelementen:
 - **Wees kritisch** op zaken die ontstaan zijn in 'betere' tijden → **Need to have vs nice to have**
 - **Ben bewust** van directe kosten (onderwijsuitvoering) & **indirecte kosten** (onderhoud & admin)
 - **Stroomlijn inrichting** van (b.v. afstudeer)processen & **voorkom vertraging** (OnStage)

Hoog-over aandachtspunten

- Efficiëntie is geen “vies” woord meer, maar rendeert pas als er minder mensen op de **loonlijst** staan
- Bijsturing en **onderwijskwaliteit** staan op gespannen voet met elkaar maar hoeven elkaar niet tegen te werken
- Een VU-brede aanpak is een voorwaarde en vereist **eenduidige en transparante informatie**
- Focus in het Nederlandse hoger-onderwijslandschap is broodnodig en vereist **proactieve zelfregie**

Doorstroomroutes master opleidingen

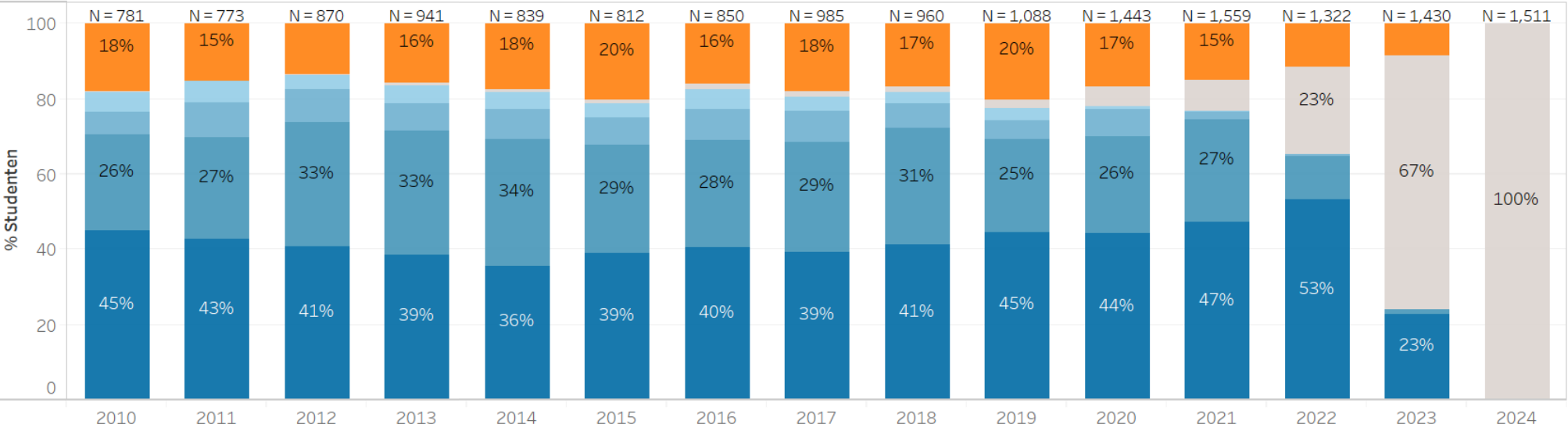
Huidige stand van zaken:

- Uitval en vertraging afstuderen
- Instroom per vooropleidingscategorie
- Studiesucces per vooropleidingscategorie

Doelgroep: HBO

- Directe doorstromers
- Premasters en ingedaalde premasters

Langstudeerders/uitval per cohort

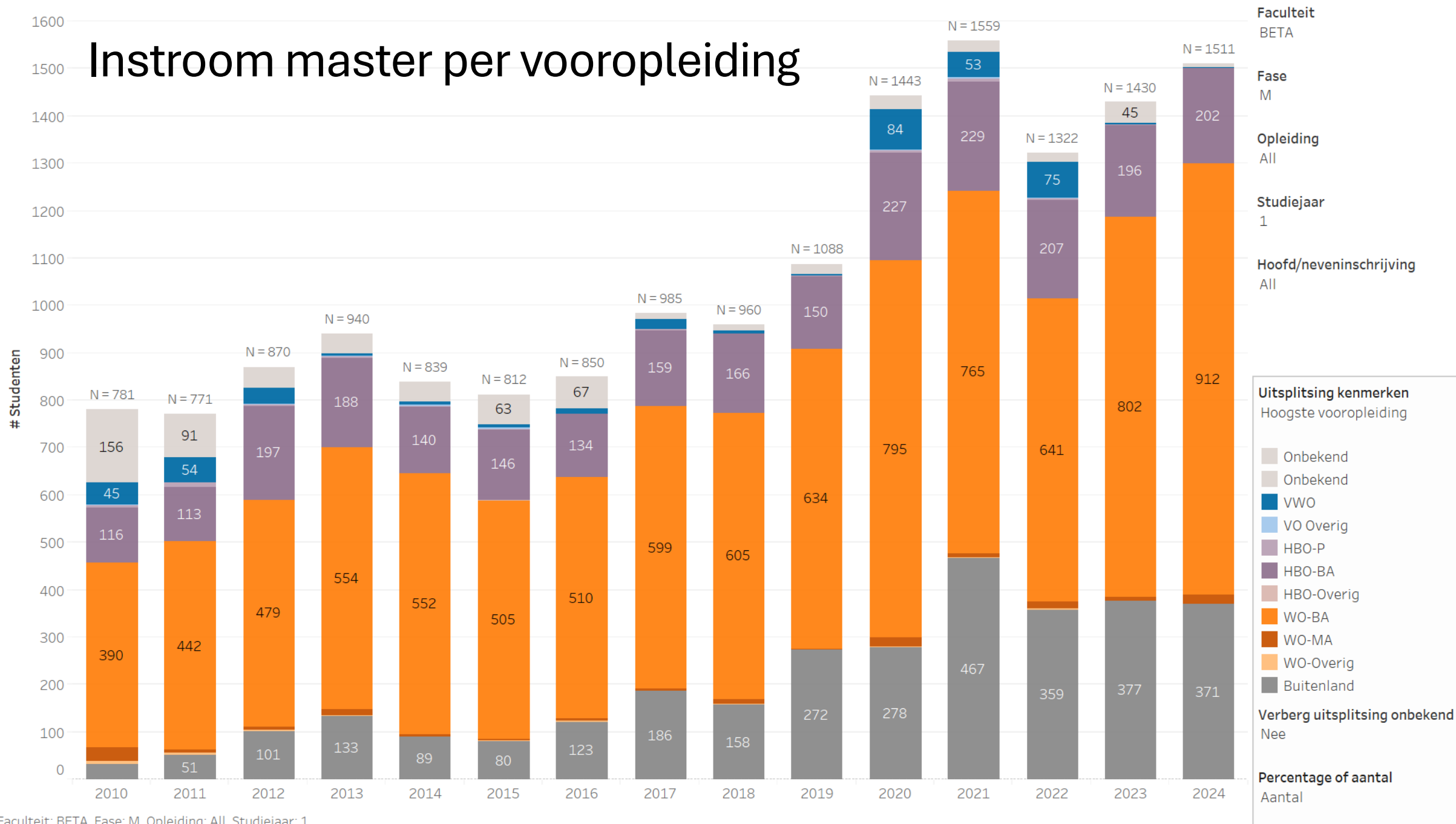

Faculteit: BETA, Fase: M, Opleiding: All, Studiejaar: 1, Uitschrijving voor 1 februari jaar 1: All

Zie ook

- Faculteit
BETA
- Opleidingsfase
M
- Opleiding
All
- Hoofd/neveninschrijving
All
- Uitschrijving voor
1 februari jaar 1
All
- Uitsplitsing studiesucces
Langstudeerders/uitval
 - Uitval
 - Nog studierend
 - Nominaal 3+
 - Nominaal +2
 - Nominaal +1
 - Nominaal
- Percentage of aantal
Percentage

Instroom master per vooropleiding

Studiesucces per groep

Groep wordt enkel getoond indien deze tien of meer studenten bevat

Zie ook

Faculteit

BETA

Opleidingsfase

M

Opleiding

All

Inschrijvingsjaar

Multiple values

Hoofd/neveninschrijving

All

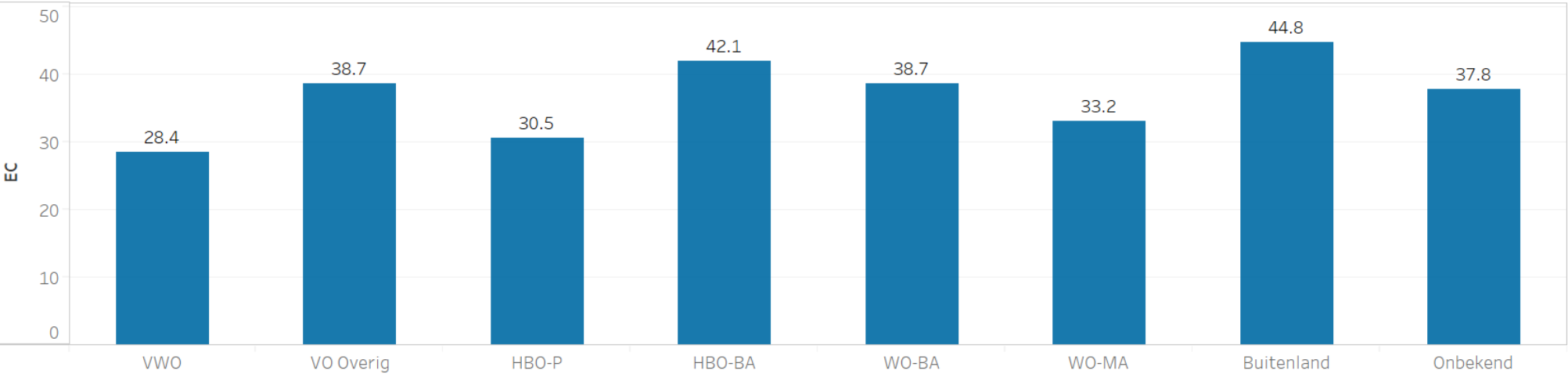
Uitschrijvin..

All

Uitsplitsing kenmerken

Hoogste vooropleiding

EC per groep (Hoogste vooropleiding)

Faculteit: BETA, Fase: M, Opleiding: All, Inschrijvingsjaar: 2018, 2019, 2020 and 3 more, Studiejaar: All

Langstudeerders/uitval per groep (Hoogste vooropleiding) in jaar 1

Zie ook

Grafiek 1

EC/cijfer

EC

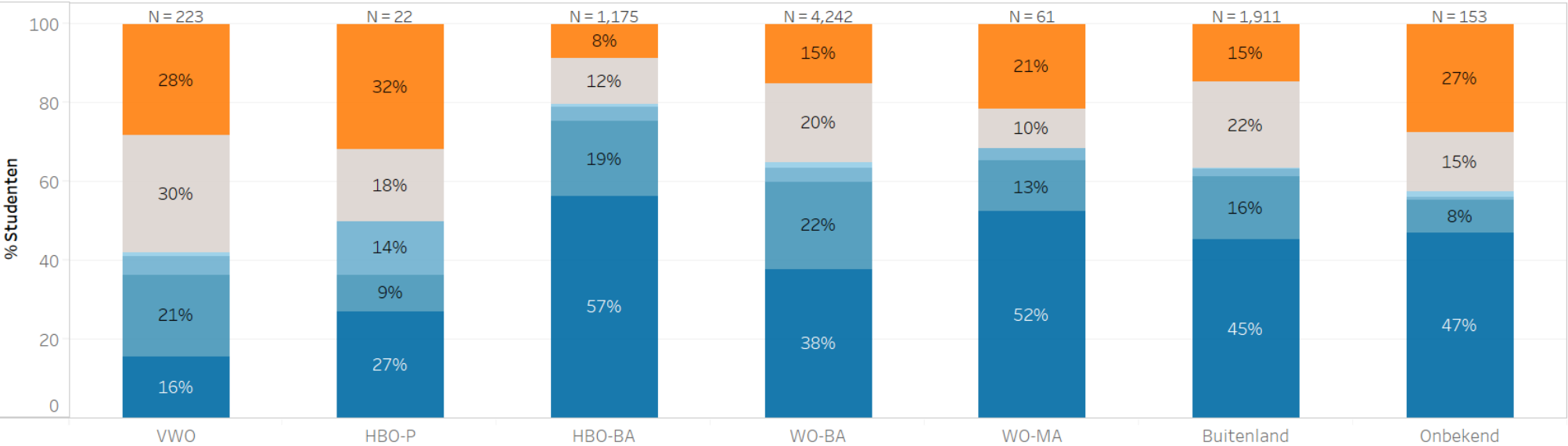
Studiejaar

All

Grafiek 2

Uitsplitsing studiesucces

Langstudeerders/uitval

Faculteit: BETA, Fase: M, Opleiding: All, Inschrijvingsjaar: 2018, 2019, 2020 and 3 more, Studiejaar: 1

Percentage of aantal

Percentage

Verschillende routes naar Bèta masters

Instroom 2021 t/m 2024		Route naar Master								
Opleiding	Opmerking	HBO direct		HBO ingedaald		Premaster		WO/buitenland		Totaal
M Artificial Intelligence	5-10% Premaster, rest WO/buitenland	3	0%	1	0%	49	7%	651	92%	704
M Bioinformatics and Systems Biology (jd	5% Premaster, 10% HBO direct	42	11%			19	5%	322	84%	383
M Biomedical Sciences	15% HBO direct	38	16%			1	0%	201	84%	240
M Biomedical Technology and Physics	15% Premaster, rest WO/buitenland	2	1%	2	1%	19	13%	121	84%	144
M Biomolecular Sciences	30% HBO direct, 5% premaster	34	29%			4	3%	78	67%	116
M Business Analytics	5% HBO direct, 15% Premaster	12	5%	1	0%	38	14%	212	81%	263
M Computer Science (joint degree)	<5% niet WO/buitenland	12	2%	5	1%	16	2%	642	95%	675
M Computer Security	<5% niet WO/buitenland			1	1%			80	99%	81
M Drug Discovery Sciences	10% HBO direct	19	8%					212	92%	231
M Earth Sciences	<5% niet WO/buitenland	9	4%			3	1%	217	95%	229
M Ecology and Evolution	10% ingedaald, 10% premaster, <5% HBO direct	3	3%	12	11%	8	7%	90	80%	113
M Environment and Resource Management	15% premaster	5	1%			112	17%	530	82%	647
M Global Health (research)	100% WO	3	2%			1	1%	147	97%	151
M Health Sciences	40% premaster	11	1%	9	1%	311	40%	445	57%	776
M Hydrology	20% HBO direct	27	21%			1	1%	101	78%	129
M Information Sciences	20% premaster, <5% HBO	2	1%	5	3%	40	21%	142	75%	189
M Management, Policy Analysis and Entr.	10% HBO direct	45	10%			11	2%	392	88%	448
M Mathematics	5% premaster	1	2%			3	5%	56	93%	60
M Neurosciences (research)	100% WO	3	1%			2	1%	258	98%	263
M Science, Business and Innovation	15% premaster, <5% HBO	6	4%	3	2%	27	18%	115	76%	151

Rendement van relevante routes: EC per jaar

Gemiddeld behaald EC's per collegejaar		Route naar master				Aantal studenten
Studierichting	HBO direct	HBO ingedaald	Premaster	WO/buitenland	Totaal	Cohorten 2021+2022
M Artificial Intelligence			46	43	44	713
M Bioinformatics and Systems Biology (jd	36		40	43	42	442
M Biomedical Sciences	42			41	41	269
M Biomedical Technology and Physics			47	46	46	156
M Biomolecular Sciences	39			35	37	150
M Business Analytics	35		49	39	41	368
M Drug Discovery Sciences	44			43	43	285
M Ecology and Evolution		46	40	46	45	83
M Environment and Resource Management			51	49	49	366
M Health Sciences			46	37	41	514
M Hydrology	49			48	48	125
M Information Sciences		34	46	37	39	118
M Management, Policy Analysis and Entr.	50			48	48	493
M Science, Business and Innovation			52	46	47	197
Grand Total	42	47	47	44	44	

Eindprojecten

Probleemstelling:

Het eindwerk vraagt veel begeleidingscapaciteit, ruimte en inhoudelijke afstudeeropdrachten. Daardoor ontstaat er in het tweede semester krapte.

Huidige situatie:

Eindprojecten hebben een omvang tussen 12-60ECTS.

Enkele opleidingen hebben naast het eindproject ook een tweede stage. Vaak van +-30 ECTS.

Praktijk leren

“**Experiential learning** facilitates an in-depth understanding of **real-world** entrepreneurship and management **challenges**. [...] What does learning that starts with experience mean, on a fundamental, epistemological level, for our understanding of the development of new knowledge, skills, and attitudes?” Blanckesteijn, Houtkamp & Bossink 2024

1. Ervaren in- en ervaringen uit de praktijk
2. Ingewikkelde problemen
3. Ontwikkelen van oplossingen
4. Reflectie

Moet dat in een stage of kan je deze ervaringen ook op een andere wijze implementeren in je onderwijs?

Boude stellingen

1. Een stage in de bachelor is niet nodig voor het behalen van de eindtermen.
2. Na acht weken meedraaien op het lab heeft een student voldoende ervaring opgedaan.
3. De opleiding moet zelf studenten aan afstudeeropdrachten koppelen om de werkdruk te verlagen.
4. Een tweede stage heeft een miniem leereffect.